

Spauda ir informacija

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 22/16

Liuksemburgas, 2016 m. kovo 1 d.

Sprendimas sujungtose bylose C-443/14 ir C-444/14
*Kreis Warendorf / Ibrahim Alo ir
Amira Osso / Region Hannover*

**Teisingumo Teismas priėmė sprendimą dėl tarptautinės apsaugos gavėjų teisės
laisvai judėti ir priemonių, skirtų jų integracijai palengvinti, santykio**

*Papildomos apsaugos statuso gavėjams gali būti nustatytas gyvenamosios vietos įpareigojimas,
jeigu jiems žymiai sunkiau integruotis nei tokią apsaugą suteikusioje valstybėje narėje teisėtai
gyvenantiems kitiems ES pilietybės neturintiems asmenims*

Pagal Sąjungos direktyvą¹ valstybės narės papildomos apsaugos statuso gavėjams² privalo suteikti teisę laisvai judėti jų teritorijoje tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir kitiems jų teritorijoje teisėtai gyvenantiems trečiųjų šalių piliečiams.

Vokietijos teisėje numatyta, kad jeigu papildomos apsaugos statuso gavėjams mokamos socialinės išmokos, jų leidimuose gyventi šalyje nurodomas įpareigojimas gyventi apibrėžtoje teritorijoje (toliau – gyvenamosios vietos įpareigojimas). Viena vertus, tokiu įpareigojimu gali būti siekiama užtikrinti tinkamą šių išmokų mokėjimo naštos paskirstymą už tai atsakingoms skirtingoms institucijoms. Kita vertus, jis gali būti nustatytas turint tikslą palengvinti ES pilietybės neturinčių asmenų integraciją į Vokietijos visuomenę.

I. Alo ir A. Osso yra Sirijos piliečiai, atvykę į Vokietiją atitinkamai 1998 ir 2001 m. Jiems suteiktas papildomos apsaugos statusas. Be to, jiems nustatytas gyvenamosios vietos įpareigojimas, kurį jie ginčijo Vokietijos teismuose. Šiuo metu ginčas nagrinėjamas *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas, Vokietija), kuris Teisingumo Teismo klausia, ar gyvenamosios vietos įpareigojimas suderinamas su direktyva.

Šios dienos sprendime Teisingumo Teismas pirmiausia konstatuoja, **kad pagal direktyvą valstybės narės įpareigojamos leisti asmenims, kuriems jos suteikė papildomos apsaugos statusą, ne tik laisvai vykti iš vienos vietos į kitą, bet ir pasirinkti gyvenamąją vietą**. Vadinasi, šiems asmenims nustatytu gyvenamosios vietos įpareigojimu suvaržoma šia direktyva užtikrinama judėjimo laisvė. Jeigu toks įpareigojimas nustatytas tik papildomos apsaugos statuso gavėjams, kuriems mokamos socialinės išmokos, juo suvaržoma ir pagal Sąjungos teisę numatyta šių gavėjų galimybė gauti socialinę apsaugą.

Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas pažymi, kad, kiek tai susiję su gyvenamosios vietos pasirinkimu, papildomos apsaugos statuso gavėjams iš principo negali būti taikoma griežtesnė tvarka nei ta, kuri taikoma atitinkamoje valstybėje narėje teisėtai gyvenantiems kitiems ES pilietybės neturintiems asmenims, ir, kiek tai susiję su jų galimybe gauti socialinę paramą, griežtesnė nei ta, kuri taikoma šios valstybės piliečiams.

Tačiau, Teisingumo Teismo nuomone, gyvenamosios vietos įpareigojimą galima nustatyti vien papildomos apsaugos gavėjams, jeigu, atsižvelgiant į nagrinėjamų nacionalinės teisės aktų siekiamą tikslą, jų situacija nėra objektyviai panaši į atitinkamoje valstybėje narėje teisėtai gyvenančių ES pilietybės neturinčių asmenų ir šios valstybės piliečių situaciją.

¹ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų (OL L 337, p. 9).

² Papildomos apsaugos statusas gali būti suteiktas ES pilietybės neturintiems asmenims, kurie nepripažinti pabėgėliais, tačiau yra rimtų ir pagrįstų priežasčių manyti, kad jiems reikalinga tarptautinė apsauga.

Be to, Teisingumo Teismas pripažįsta, kad socialines išmokas gaunančių asmenų judėjimas arba netolygus jų pasiskirstymas tam tikros valstybės narės teritorijoje gali reikšti, jog gali būti netinkamai paskirstyta našta už išmokų mokėjimą atsakingoms valdžios institucijoms. Tačiau netolygiai paskirstyta našta nėra konkrečiai susijusi su asmenų, kuriems mokamos socialinės išmokos, papildomos apsaugos statusu. Šiomis aplinkybėmis **pagal direktyvą draudžiama gyvenamosios vietos įpareigojimą nustatyti tik papildomos apsaugos statuso gavėjams, motyvuojant siekiu tinkamai paskirstyti su nurodytų išmokų mokėjimu susijusią naštą.**

Kita vertus, Teisingumo Teismas pažymi, kad Vokietijos teismas turi patikrinti, ar socialinę paramą gaunantiems papildomos apsaugos statuso gavėjams žymiai sunkiau integruotis nei kitiems socialinę paramą gaunantiems Vokietijoje teisėtai gyvenantiems ES pilietybės neturintiems asmenims. Tuo atveju, jeigu šių dviejų asmenų kategorijų situacija nėra panaši atsižvelgiant į tikslą palengvinti ES pilietybės neturinčių asmenų integraciją Vokietijoje, **pagal direktyvą nedraudžiama, kad gyvenamosios vietos įpareigojimas būtų nustatytas papildomos apsaugos statuso gavėjams, motyvuojant siekiu palengvinti jų integraciją**, net jeigu toks įpareigojimas netaikomas Vokietijoje teisėtai gyvenantiems kitiems ES pilietybės neturintiems asmenims.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106